

egy nagyobb négy vagy öt szobás lakás 14450 koronába. A telekára feltétlenül előre fizetendő, míg az épületekért esetenként 800, 950, 1100 korona volna törlesztendő.

H I R E K.

* **Ápril 11.** Ma van évfordulója a negyvennyolcas törvények szentesítésének. A magyar törvényhozás *nemzeti ünneppé* rendelte e napot. A magyar közvélemény azonban valószínűleg nem hódol meg a törvény akarata előtt, míg a szabadság Idusát is törvénybe nem iktatják. E napon a közhivatalok és állami iskolák szünetelnek és ez utóbbi helyeken a negyvennyolcas törvények áldásait ismertetik az iskolai ünnepeken.

* **Az új rendőrkapitány.** Domahidy Elemér főispán törvénybe gyökerező jogánál fogva Végh Gyula helyettes főkapitányt Debrecen sz. kir. város főkapitányává nevezte ki. Végh Gyula rászolgált a főispán bizalmára és kinevezése bizonynyal örömmel tölti el mindazokat, akik az ő hosszú és becsülettel betöltött hivatalos működését, teheiségét évtizedeken át ismerik. Üdvözljük őt állásában.

* **Simonffy Emil ebédje.** A városi zeneiskola érdemes igazgatója, — Simonffy Emil, — abból az alkalmából, hogy husz év óta áll a működése fényes eredményeiben kiváló közművelődési tényezővé fejlődött zenede élén és a király érdemei elismerésül királyi tanácsossá nevezte őt ki — tegnap délből barátságos ebédet adott az Angol királynő nagy termében. Ott voltak: Domahidy Elemér főispán, Simonffy Imre kir. tanácsos, Kovács József polgármester, Dobiecky Sándor orsz. képviselő, dr. Kenézy Gyula, Komlóssy Dezső, Vecsey Imre, Sárváry Lőrinc, dr. Ujfalussy József, Roncsik Lajos, Oláh Károly, Bészler Károly, Csóka Samu, Körner Adolf, Szabó Kálmán, Márton Imre, Márton Kálmán, dr. Csikos Sándor, Steinacker Sándor, Balogh Zsigmond, dr. Tüdös Kálmán, dr. Láng Sándor, dr. Varga Lajos, Tóth Béla, Lovász János, Kövy Lajos, Rudnyánszky Gyula, továbbá a zenede összes tanárai, nők és férfiak testületileg, Balogh Zsigmondné, Steinecker Viola, Füredi Samuné, özv. Zivuska Ferencné, Tömösváry Lajosné, Brück Gyula Füredi József, Füredi Samu, Drumár János. A megjelent vendégek méltóan ünnepelték Simonffy Emilt és a zenede rendkívüli sikereit a magyar zene művelésének terén is. Az első felköszöntőt Simonffy mondta vendégeire, a másodikat Drumár Berzeviczy miniszterre, Kovács polgármestert az ünnepeltet, Komlóssy Dezső a főispánt, a polgármestert és a városi hatóságot, Dokieczki Sándor a nőket, Oláh Károly a tanári kart, Balogh Zsigmond Simonffy, Varga Lajos Puky

Gyulát köszöntötte fel. Szóltak még Márton Imre, Tüdös Kálmán és a magyar zenéről, annak értékéről, hivatásáról, a zenedének e körül való rendeltetéséről tartalmaz, lelkes beszédek hangzottak el. Az ebédet Hauer Bertalan kitűnő konyhája találta fel s a két Magyar muzsikált tüzzel, magyarosan, pompásan. Végül távirati üdvözetet küldött a társaság Berzeviczy miniszternek. A távirat így szól:

Nagyméltóságú

dr. Berzeviczy Albert miniszter urnak
Budapesten.

Simonffy Emil királyi tanácsos, a debreceni zenede igazgatója legfelsőbb kitüntetése alkalmából, mely kitüntetés egyúttal a városi zenede öröme és kitüntetése is, az igazgató ünnepi ebédjén Debrecen város társadalmának köreiből összegyűlt társaság mély tisztelettel üdvözli nagyméltóságodat és őszinte szívvel kívánja, hogy a nemzeti kultúra irányítása, fejlesztése nagy munkájában sikerüljön nagyméltóságodnak megtalálnia a magyarság és műveltség teljes, áldásos összhangját, melyből a nemzetre dicsőség áradjon. A társaság nevében

Kovács József polgármester.

* **Változás a háziezredben.** E címen adtuk hírül, hogy a helybeli 39-es gyalogezred első zászlóalját Temesvárra rendelték Debrecenből. Az eltávozott zászlóalj helyett, az ezred régen kinidőző második zászlóalja jön ismét vissza városunkba. A visszaérkezés kezdetben e hónap 17-ére volt tervezve. E terv azonban, mint halljuk, most közbejött akadályok miatt megváltozott, amennyiben a zászlóalj e hónap 15-én délelőtt 10 óra 29 perckor érkezik városunkba. Fogadtatásukra az ezred zenekara kíséretében vonulnak be a laktanyába. Itt említjük meg, hogy az érkező zászlóalj tiszteletére e hónap 17-én a laktanya nagy éttermében diszebédet ad a tisztikar.

* **Haranghy László halála.** Debrecen sz. kir. város egy munkás, tehetséges tisztviselője hunyt el tegnap. Fiatalon élte delén, reményeinek legszebb idejében távozott el közülünk Haranghy László városi számvevő. Nem sokáig volt beteg, hosszú kór nem hervasztó, hanem néhány nap alatt végzett vele az örök törvény. A legbensőbb részvétellel közöljük elhunytáról a következő gyászjelentést:

Mély fájdalommal tudatjuk forrón szeretett jó férjem, áldott emlékü apám, fiam, testvérünk és vőmnek, néhai Haranghy László városi számvevőnek folyó évi április hó 10-én, élete 38-ik, boldog házasságának 12-ik évében történt csendes elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó évi április hó 12-én, kedden délután 3 órakor fognak a Szent-Anna-utcai 60. számú háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth-utcai sarkertben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre az elhunytnak rokonait, jó barátait szomorodott szívvel meghívjuk, Debrecen, 1904. ápril 10. Bánatos özvegye; Haranghy Lászlóné. Gyulay Ida, egyetlen kis leányával: Ilikével. Az elhunyt édes anyja;

özv. Haranghy Györgyné. Anyósa; özv. Gyulay Józsefné. Testvérei; Haranghy György, nejevel és gyermekeivel; Haranghy Imre, nejevel, Haranghy Endre, Haranghy Irén, Haranghy Irma. Béke poraira!

A város tisztikara testületileg vesz részt szeretett tisztársá végtisztességén. A temetést Gebauer K. fogja rendezni.

* **A póttartalékosok behívása.** A póttartalékosokat e hónap 15-ére hívják be fegyvergyakorlatra. A gyakorlatra, mely 13 napig fog tartani, 440 embert hívtak be. Május hónap 2-ára szintén behívtak 441 póttartalékosot és 191 tartalékosot, a kiknek gyakorlati idejük ugyancsak 13 napig tart.

* **Öngyilkosok.** Tegnap két öngyilkosságot is jelentettek a rendőrségnél. Libich Ferenc péksegéd fia, ki Czabán Dániel pékmesternél volt szolgálatban tegnap délután fel 2 órakor agyonlőtte magát. Tettének oka, mint hátrahagyott levele mondja, életuntság. — Papp András bánki lakos tegnap felakasztotta magát, mire ráakadtak, már halott volt.

* **Elemelt koszorú.** Nagy Mária helybeli leány panaszoita tegnap, hogy Hamel Ferenc aranyozó ép akkor midőn ő Eszter nevű nővére sirjánál a Hatvan-utcai temetőben kinnjárt, egy koszorút levett a sirról s tovább állt vele. A rendőrség megindította az eljárást.

* **Kiáltvány.** Ilyen címen egy piros felhívás jelent meg a falakon. A felhívásban a munkaszünetű kefégyári munkások kiáltványt intéznek a közönséghez jogosnak hitt törekvésük támogatását kérve. Mi, akik a szellemi munkát egy vonalra helyezzük a becsületes kézi munkával és kalapot emelünk hazánk nagyságának jelentős tényezői az iparosok előtt, nem tudjuk helyeselni ezt a kiáltványt. A felhívásban használt hang és az azon átvonuló szellem nem lehet a magyar kefégyári tisztos munkások méltóságának hangja. Szép szóval, méltányos óhajattal, nyugodt mérlegelésével a viszonyoknak sokkal többet érhetnének el, mint a gyűlésekkel, felvonulásokkal és hangzatos, felra aggatott panaszokkal. Megjegyezzük, hogy nem kételkedünk a kefégyári munkások iparaiban, de mégis féltjük őket a jövőtől, mert a hang nem a magyar munkás hangja: Mert egy két napig ez a munkaszünetítés nem hoz komolyabb következtetést, de heteken át nem fog-e itt ott a nélkülözés tanyát verni az eddig boldog és megelégedett családokban? Mi e sorokat nem a töké érdekekben írjuk, mit az is igazol, hogy a gyárosok engedékenységet épp oly kiánatosnak tartjuk, mint a munkaszünetűtök okos és higgadt eljárását.

* **Sikkasztó segéd.** Egri Ferenc helybeli sütő-mester panaszoita tegnap a rendőrségen, hogy egyik segédje 15 korona 84 fillért elsikkasztott tőle és az összeggel megugrott. A rendőrség a panasz nyomán kutatja mi igaz a dologból.

* **A debreceni kerületi bejegyzőpénztár** tegnap d. e. 10 órakor tartotta rendes évi közgyűlését Hajdumegye székházának nagytanácstermében a tagok kellő érdeklődésével. Berger Jenő agilis elnök, üdvözölvén szép számmal megjelent tagokat fél 11 órakor megnyitván az ülést, Dusa pénztárnok által felolvasatja az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentését, melyre nézve ugy az igazgatóságnak valamint a felügyelő bizottságnak a felmentvény megauatott. Indítvány nem lévén, következett 1904. évre

a felügyelő bizottság és választott bíróság megválasztása. Elnök ajánlja felügyelő bizottsági tagokul: Halász Endre kötszőgyárost, Path Ferenc lakatos mestert, Szabó Gyula, Wacha Róbert, Balla Ferenc és Bayer Józsefet. Póttagokul: Papp Ferenc, Nagy Zsigmond és Skót Ferencet. Választott bírósági tagokul: Kegyes Ferenc, Komáromi József, Osváth Sándor, Győri Mihály és Kovács Ferencet, póttagokul: Schmidt Sámueit, Kántor Józsefet és Rác Bálintot, kiket a közgyűlés egyhangulag elfogadott, e szerint ez évre megválasztott tagok. Több tárgy nem lévén, a jegyzőkönyv hitelesítésével Papp Ferenc, Takács Sándor és Sándor Armin bizatott meg, mely után a gyűlés berekesztetett.

* **Mikor vonulnak be a katonák?** Az 1903. évre szóló sorozások imáron teljes befejeződtek. A 39-es gyalogezred már a behívókat is kibocsátotta. Tegnap reggel érkeztek át a behívók a központi szolgabírói hivatalhoz, mely szerint a most bevett hadkötelesek ez év május havának 9-ik napján tartoznak berukkolni. A póttartalékosokat és az egyéves önkénteseket a rendes időre, vagyis október elsejére fogják behívni.

* **Új végrehajtó.** Hatvani Károlynak, a mezőrendőr kapitányság elhunyt végrehajtójának örökét töltötték be. A mezőrendőrkapitánysági végrehajtói állásra Kovács József polgármester Kálmánchelyi Sándor negyedik kerületi végrehajtót nevezte ki.

* **Rövid hírek.** Vilmos császár utazása. Berlinből jelentik, hogy Vilmos császár Sziciliából Görögországba, onnan pedig Korfu szigetére fog utazni. Visszatérőben Lipót királyt is meglátogatja. — **Villamos elgázolás.** Budapestről írják: tegnap ismét halálos végű villamos elgázolás történt. A Király és Vörösmartyu-utca sarkán a városi villamos vasut egy kocsija elgázolta Pollák Hankát, Pollák Gyula kereskedelmi utazó 10 éves leánykáját. — **Császka érsek betegsége.** Megírtuk volt, hogy Császka György kalocsai érsek a nagyheti szertartások nehéz fáradaimaiba belebetegedett. Mint most értesülünk, a betegség könnyebb természetű volt csupán, úgy hogy most már ismét szokott buzgósággal végzi főpásztori teendőit. — **Olasz nagykövetünk a királynál.** Bécsből jelentik, hogy a király tegnap délután fél 1 órakor Lützov grófot a monarchia kvirináli nagykövetét külön kihallgatáson fogadta. — **Fegyencek összeesküvése.** New-Yorkból írják, hogy ott a minap egy ottani fegyházban a fegyencek fellázadtak. Az összeesküvést azonban szerencsére sikerült gyorsan elfojtani.

LETZTER JÓZSEF fényképezéssel festészeti és fényképnyújtási műterme Piac-utca 44 dr. Ujfalu-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

S Z I N H Á Z.

— (A sárga csikó.) Csepreghy halhatatlan alkotását, a Sárga csikót, a legkételetesebb népszínművet láttuk tegnap; természetesen kissé megcsönkített állapotban, a tiszta, népies szín, a természe-

tes paraszti játék, a magyar földnépe közvetlensége, zamata, egyenessége nélkül. De már ezt nem is róhatjuk fel a debreceni színészek terhére, oly általános baj és veszedelem. A budapesti Népszínház a népszínmű templomának épült, de biz minden inkább, csak nem a népszínmű otthona. Nincs az egész népszínházban két-három olyan színész, a ki a magyar szót magyarosan hangsúlyozni, kimondani, a magyar néplélek sajátosságait hiven tükrözni tudná. Mit kívánhatunk tehát a százféle szereppel, robot munkával agyon gyötört, kipréselt kedélyű debreceni színészekről? Ha ismerjük a körülményeket, már elég, hogy nem tették egészen tönkre ezt a remek művet. És ily mértékkel mérve az előadás türethető, közepes értékű, némely részben elfogadható jó is volt. A legfőbb hiba az, hogy a színészek vagy nagyon mutatják, mennyire értik ők a mesterségüket, mily művelten tudják, hogy mit játszanak. Szóval iparkodnak a népies játékról a leckét kitűnően elmondani. — Továbbá közös nyavalya éppen az elsőbbségnél, hogy a stílusról fogalmuk sincs, ellenben önmaguk kedvességét, ügyeskedését pompásan előtérbe tolják. E részben ritka világos példa volt tegnap a vendég, *Komlósi Emma* kisasszony, a ki egyéni tulajdonságai összes latba vetésével, a szívek és tenyerek mozgásba hozására alkalmas minden eszközével játszotta el — *Komlósi Emmát*. Igazán kedves leány, fürgő színésznő, nevet, ugrál, csicsereg, dalol, játszik kézzel-lábbal, szinte látja az ember, hogyan ragadja magához a tetszés melegében kihevült mulatókat, halás híveit. De Bakaj Erzsike? az más! Csorba Márton szerepét a berekedt Csiky Lászlótól *Makó Lajos* vette át hirtelen. *Makó* jó színész, természetes, egyszerű, igaz. De ezuttal eltévesztette a fiókot. *Delabelle* kézmozdulatait, *Derblay* allűrjeit vette elő; pátoza, kézlejtése, bánatának, igazának, keservének, haragjának, örömeinek színezése, hangbeosztása mind vadonat idegen volt, szinte kerestük rajta a paraszti gunya helyett a *Ferenc József* kabátot és a francia becsületrend piros gombját. Kiemelkedő játék csak egy volt: a csárdás gazda *Faragó Ödön* szép játékában közvetlenségével, aprólékosságig kiszinezett vonásaival teljesen érvényesült. Dícséretes felemlítést érdemel *Ebergényiné*, *Mezei*, *Karacs* és *Krémer*. A színház nem telt meg. Tizenkilenc bérlő páholya meredt üresen, mint néma vád a bérlétszünetes buzgóság intézője felé.

— (A királynő férje.) Az idők jele, hogy már a Vigszínház közönsége is megsokaitta azokat a szellemi disznóságokat, melyeket feltaláltak értelmes szerzők és igazgatóság. A királynő férje c. darabot kipisszegték. Egyszerűen mesés az a silányság, amit e címen bemutattak. Undorító beszédek, melyeket még az utcák népe is pirulva hallgat. Nagyon jól teszi *Makó Lajos*, ha nem pocskolja

pénzét ezen darab megszerzésére. Színültig vagyunk már a Vigszínház jeles repertoárjával, volt részünk a szellemtelez operettekben és éppen azért szinte vágyvagyódunk néhány léleknesesítő fehér óra után. Elvégre is a színház a jobbak felfogása szerint nem csapszék, hanem a művelődés háza és eszköze. Trágárságot ingyen is van alkalma mindenkinek hallani a nyílt utcákon és ha fizet, akkor mulatni, tanulni akar és nem boszankodni, pirulni és undorodni. K. A.

TAVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, ápr. 10. Ő Felsége e hó 25-ikén hosszabb tarózkodásra ideérkezik. Eleinte úgy volt tervezve, hogy *Gödöllőn* tartózkodik Ő Felsége, de ott most nagyvörhenyjárvány pusztit. A budavári palota a király befogadására teljesen rendben van.

Közös minisztertanács.

Budapest, ápr. 10. Az osztrák kormány megbizottai tegnap ide érkeztek, hogy a ma kezdődő közös miniszteri szaktanácskozáson részt vegyenek.

Megbukott pánszláv lap.

Rózsahegy, ápr. 11. Az itt havonkiint megjelenő *Liptovsko Oravske Novicy* c. lap, mely a lipító-árvamegyei pánszlávok közlönye volt, kellő támogatás hiányában megszűnt.

Izabella királyné halála.

Madrid, ápr. 11. A minisztertanács tegnap foglalkozott azokkal az intézkedésekkel, melyek *Izabella királynő* eltemetésére vonatkoznak és utasításokat adott a párisi nagykövetnek az elhunyt királynő holttestének hazaszállítására. — Ugyancsak a spanyol kormány értesítette a kormányokat a királynő haláláról. A gyász *Madridban* általános.

Aynare képviselő beszéde.

Lyon, ápr. 10. A radikális klub bankettjén *Aynare* képviselő beszédet mondott, melyben hevesen megtámadta a kormányt azért, hogy a szocialista kisebbség által viselteti magát. Beszédét azzal a tanácsossal végezte, hogy a kormány ne filozofáljon, hanem cselekedjék valamit.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debrecen, Kistemplombazár.

Ujjonnan átalakított divatáruház.

Külön szőnyeg-osztály.

Agy- és asztalterítők, Butorszövetek. Kocsi takarók, Függyönyök, Linoleum

Lópokrócok.

Óriási raktár.

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINGESHÁZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.

szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító Kiadója LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkeresek. Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomású arczképével.
évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelenik meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik. Bevezetéseinek szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Beöthy Zsolt, Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszt Gy., Hegedüs I., Hevesi S., Ignotus, Junius (Zilahy K. Béla), Kossuth F., Miksaóth K., Négycsy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász K., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedüs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közel félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangu külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogosított reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Éder Gy., Fesztay A., Garay Á., Gergely I., Hári Gy., Hegedüs L., Jásnai J., Jendrassik J., Karlovszky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrády A., Olgyai F., Réthi L., Stein J., Suekely B., Szlányi L., Telegdy L., Tull O., Udvary G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennég köteté már megjelent.

I—II. köteté: Petőfi S. összes költem. Bevezette: *Ferenczi Z., Neogrády A., Telegdy L. és Tull O.* képeivel.

III—IV. köteté: Kisfaludy S. összes költeményei. Bevezette: *Junius.* Neogrády Antal, Réthi Lajos, Telegdy László és Tull Ödön képeivel.

V. köteté: Shakspeare Remekei I. *Coriolanus, Othello,* Romeo és Julia. Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. köteté: Moliére Remekei I. *A fősvény, Dandin Gy.* A kényeskedők. Botcsinálta doktor. Bevezette: *Haraszt Gyula.* Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. köteté: Tóth K. válog. költeményei. Bevezette: *Endrődi S.* Neogrády A., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

VIII. köteté: Berzsenyi Dániel munkái. Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József.* Bevezette: *Váczy János.* Gergely Imre, Mihálik D., Szlányi L., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

IX. köteté: Madách I. válog. munkái. Bevezette *Palágyi Menyhért.* Zichy Mihály illusztrációival.

X. köteté: Kossuth L. válog. munkái. Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arczképekkel.

XI. köteté: Homeros Iliásza. Fordította és bevezette *Kemenes (Kempfi) József.* Preller világhírű illusztrációival.

XII. köteté: Schiller költeményei. Fordította és bevezette *Dóczy Lajos.* Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. köteté: Tóth Ede munkái. Bevezette *Garay Ákos* festőművész képeivel.

XIV. köteté: Kisfaludy K. munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József.* Éder Gyula, Hegedüs László, Neogrády Antal, Stein János, Szlányi Lajos és Tull Ö. képeivel.

egyes köteté külön-külön is kaphatók 6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennég köteté 3908 oldal (373 iv) és 255 művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vaskos kötet. Ára diszkótésben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.